Ner 90. ROK 1835. WTOREK 21 KWIETNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 12. miesięczne złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Anzelma Biskupa.

IMIONA SŁAWIANSKIE.
Dziś Drogomił.

Gazeta Krakowska.

Obserwacye Meteorologiczne.

Dzień	godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Réaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	7	6, 153	† 1. 6	2, 02	Pn. Zachodni słaby	Pochmurno	
	12	7, 438	† 2. 1	2, 03	„ mocny	„ „	
20	3	7, 931	† 1. 4	2, 05	„ „	„ „	Snieg
	9	9, 204	† 0. 4	1, 65	„ „	Pogoda z Chmurami	Snieg

Część Polityczna.

WIADOMOŚCI Z NIEDZIELNEY POCZTY.

Paryż 6 *Kwietnia.* Ministrowie spodziewają się większości 30 krések w izbie deputowanych, za uznaniem pretensyi amerykańskiey.

Gazeta codzienna utrzymuje, że w ostatnich dwóch bitwach, w Nawarze w których zginął jenerał Lopez, jak wiadomo officer królowey, karliści pobili krystynów.

Dnia 7 *Kwietnia.* Wiadomość o skonie xięcia Augusta Portugalskiego, bolesne sprawiła tu wrażenie. Papiery portugalskie spadły zaraz o 2 na 100. — Żadne wiadomości nienadeszły dziś z Londynu, co sprawiło wielkie otrętwienie na giełdzie. Z nay większą niecierpliwością oczekiwane tu są nowsze doniesienia z Londynu, w nadziei, że przesilenie ministeryalne rozstrzygnione zostanie.

Adwokaci tuteysi, opierając się postanowieniu królewskiemu, mocą którego obowiązani są stawać z urzędu w obronie przestępców kwietniowych, wprawili w wielki kłopot ministrów.

Dziennik *Messager* donosi, że flotta angielska powróciła już do Malty.

Wiadomości z Algieru są bardzo zatrważające. Francuzi walczą dzień w dzień od niejakiego czasu z Arabami, i wielkie straty ponoszą. — Nieprzyjaciel pokazuje się wszędzie w coraz większey liczbie.

Dzisieysza *Gazeta Francyi* zbija ze wszystkiem korzystne doniesienie *Monitora* o dwóch ostatnich potyczkach krystynów z karlistami. Podług niey, Zumalacarreguy, dnia 29 marca w bliskości Estelli pobił obie kolumny jenerałów Aldama i Ocanas; tudzież, że z obu warowni Olazagutia i Irurzun, krystyni przymuszeni byli ustąpić, a karliści wszystkie fortyfikacye tychże mieysc, prochem wysadzili w powietrze.

Królowa hiszpańska, poleciła władzom woyskowym, aby odtąd w doniesieniach swoich o wypadkach wojennych, nayściśley trzymały się prawdy.

Dnia 8 *Kwietnia.* Lord Cowley miał wczoray długą konferencyą w ministerstwie spraw zagranicznych z xięciem Broglie.

Wczoray przybył tu goniec rossyjski z wiadomością, że hrabia Pahlen jenerał jazdy,

mianowany jest posłem Rossyi przy dworze francuskim.

Londyn 7 Kwietnia. Adress do ministra Peel wyraźnie opiewa, że miasto Londyn widzi dobrze trudności jakie ten wielki urzędnik ma do zwalczenia; że zna stanowcze i mądre kroki jakiemi Rząd zmierza do swego celu, i dla tego ma nadzieję, że Pan Robert Peel, pomimo wszelkiey oppozycyi, w pewnem przekonaniu, że wdzięczność ludu W. Brytanii będzie jego udziałem, urzędowania swojego ciągle nadal sprawować nieprzestanie.

Atoli na dzisieyszéy giełdzie, mówi *Times* od południa bieg papierowy był nieco zachwiany, z powodu rozchodzącey się pogłoski, że ministrowie chcieli już otrzymać dymmissye; względnie czego nic jeszcze urzędodownie dowiedzieć się niemożna było. — (*Patrz niżéy artykuł z Hamburga.*) — W ogólności, nigdy jeszcze na giełdzie niebyło mniey do czynienia, jak teraz.

Podług wiadomości z Malty pod dniem 12 marca, flotta angielska, w skutku rozkazów posła angielskiego w Konstantynopolu, lorda Ponsonby, wyruszyła dnia 7 na powrot do tey wyspy i była tam co chwila wyglądaną; ponieważ rzeczony poseł uzyskał nayuroczystsze ze strony Porty zapewnienie, że naymnieyszego nieobawiała się buntu, że niema zamiaru ponawiać kroków nieprzyjacielskich z Mehmedem Ali, i że na przyszłość żadnych ważnych czynów nieprzedsięweźmie, bez poprzedniego zawiadomienia o tém Anglii. — (Wszelkie przeto rozgłoszone niedawno powiastki o odkrytym wielkim spisku w Konstantynopolu, i ukaraniu śmiercią wielu sprzysiężonych, wyszły tylko prosto z warsztatów dziennikarskich.)

Podług wszelkiego do prawdy podobieństwa, nieszczęśliwy xiąże August Portugalski, postradał życie w skutku nagłego zaziębienia się po powrocie z polowania. Smierć jego tak przeraziła okropnie królowę Donę Maryą, że żadne pióro ludzkie boleści jey opisać niepotrafi. Biedna szesnastoletnia Marya, prawie w obłąkanie zmysłów zapadała; — łzy tylko obecnych, opłakujących jey los okropny, na który nigdy niezasłużyła, zdolne będą ukoić skołatane serce téy niewinnéy i już tyle cierpiącéy Istoty. — W izbie deputowanych Portugalii; pod czas gdy biedny xiąże już konał, — nayzapalczywsza kłótnia zapalała głowy reprezentantów o to, że królowa nieprawnie nadała mu naczelne dowództwo armii. — Biedny kray! biedna przyszłość jego! w którym władza naywyższa może bydź do tego stopnia igrzyskiem namiętności; — w którym powaga praw co chwila zagrożoną jest od rozchukanéy tłuszczy wichrzycieli zdeptaniem; jak o tym dowodzi zaszły świeżo (24 Marca) wypadek w mieście Oporto, gdzie niejaki Pizerro, stronnik Don Miguela, pod zasłoną 12 żołnierzy do sądu prowadzony, przez gromadę pospólstwa napadnięty, porwany i do rzeki wrzucony został.

Hamburg 10 Kwietnia. Przybyli tu podróżni z Londynu, którzy z Westendy bardzo późno już wieczorem odpłynęli, opowiadają: że tam miano właśnie odebrać wiadomość z Londynu, jakoby ministerium angielskie w skutku posiedzenia Izby niższey, w nocy, z wtorku na środę (z 7 na 8 kwietnia) rozwiązane bydź mało. (Inne wiadomości potwierdzają to oznaymienie, i to nawet z dodatkiem, że król dnia 8 b. m. posłał do hr. Grey, aby się zajął utworzeniem nowego gabinetu.)

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

Berlin 26 Marca. J. K. Mość, jak mówią, w tym roku ma się udać nie do Töplitz, lecz do Seląska, co podobnem do prawdy czyni wielką rewiją, o którey dawniey donoszono. Teraz już zamek Fürstenstein, niedaleko Swidnicy, w naypięknieyszém mieyscu położony, przygotowują na przyjęcie dostoynych gości; tam bowiem ma bydź główna kwatera.

Londyn 3 Kwietnia. Na posiedzeniu izby niższey, na którey przyjęto wniosek lorda Russel, o czem w poprzedniey gazecie donieśliśmy, Sir J. Campell pierwszy zaczął

mówić: »Wyznam szczerze, rzekł między innemi, iżby mnie cieszyło, gdybym zobaczył, że szanowny baronet, (Sir R. Peel), nakłonił się do zdania izby, gdyby zmienił sposób swojego działania, choćby mu to nieco sprawiło przykrości, i zgodził się z wolą większości tey izby. Jeżli to uczyni, ja z moiey strony życzę wtedy, żeby szanowny baronet dotychczasową godność zatrzymał.» Wyliczyliśmy już tych, co mówili po Panu Campbell za wnioskiem i przeciw niemu. Między ostotnimi, był Sir R. Peel, który widząc większość przeciw sobie, robił oppozycyi przedstawienie, żeby dalsze narady względem wniosku odroczono, dopóki kommissya, wyznaczona do śledzenia funduszów kościelnych, nie złoży swego rapportu, albo przynaymniey do Wielkieynocy. Lord Russel odpowiedział na te przedstawienia, że byłoby słabością z jego strony, gdyby na to zezwolił, i że jest konieczną potrzebą, aby przed rozstrzygnieniem bilu o dziesięcinach, wiedzieć, czy zasada do użycia funduszów kościelnych, przyjętą będzie.— Po głosowaniu większość 33 głosów, była za wnioskiem. Izba natychmiast przemieniła się w wydział mający na celu rozpoznanie wniosku, bo właściwie w obecném głosawaniu szło tylko o to, aby, jak lord Russel wnosił, izba zamieniła się w wydział rozpoznawczy, względem tey okoliczności. Pomimo przedstawień Sir Roberta Peel, aby izba dla dogodności członków, którzy dotąd nie mieli sposobności mówić w tey materyi, chciała nateraz przerwać czterodniowe rozprawy i zaczekać do rapportu kommissyi rozpoznawczey; pomimo przyrzeczeń jego, że nie będzie chciał żadnym innym wnioskiem tamować dalszych narad, oppozycya nalegała na jak naywcześnieysze ukończenie całey tey okoliczności, i postanowiła, aby rapport o wniosku P. Russel, następnego dnia był przedłożony.

Frankfort 7 Kwietnia. Listy odebrane z Petersburga, jakotéż wiadomości z Konstantynopola, przekonywają o ciągłey zgodności gabinetu petersburgskiego z angielskim. Naprożno przytaczają przygytowania na morzu ze strony Rossyi i przybycie floty angielskiey do Vourla, dla okazania niby, iż to przepowiada jakieś ważne wypadki. Odkąd sułtan zagrożony przez Ibrahima, zawarł z gabinetem Petersburskim dwa traktaty, które mu zapewniły pomoc Rossyi, nieprzestają przesadzać téy poręki, jaką przedstawiają uzbrojenia i flotta rossyiska, dlaobronienia tronu Ottomańskiego. Jak Anglia powinna bez obawy spoglądać na opiekuńcze rozporządzenia Cesarza Mikołaja, względem swego sprzymierzeńca; tak wzajemnie Rossya nie jest pośpieszną do obruszenia się tém, jakie siły Anglia w téy stronie zgromadzić zamierza. Są to dwie armije gotowe, ale dwie armije przyjacielskie, i zgodne w widokach; angielska, zapewniająca swą obecnością zachowanie traktatów, przysądzających Mechememedowi-Alemu podbite kraje przez syna; rossysjka zaś, aby tron Mahmuda był zawsze w pogotowiu odeprzéć napad Mehemeda. Z zupełną więc zgodnością działają, aby żaden wypadek niezakłócił ogólnego pokoju w Europie, którego tak wszyscy pragną.

Teraźnieyszy gabinet angielski przedsiewziął wszelkie pożądane od narodu reformy. Wysłuchał życzeń dyssydentów i obdarzył ich prawem, zadowalniającém ich religiine skrupuły; wysłuchał żądań Anglii i kraju Gallów i wyznaczył kommissyę celem zaprowadzenia słusznieyszego rozdziału dochodów kościoła i usunięcia nadużyć; wysłuchał próśb właścicieli ziemskich obciążonych dziesięcinami w Anglii i Gallii, i za projektował sprawiedliwszy ich rozkład; wysłuchał żądań woyska i mianował kommissyą, do ułożenia nowego i lepszego systematu karności woyskowéy; wysłuchał przełożeń handlu i wniósł bil ku zniesieniu więzienia za długi; wysłuchał zażaleń rolników i przedsiewziął środki ku dobru rolnictwa w ogólności, a ku zmnieyszéniu ponoszonych przez rolnika ciężarów zmierzające; nie zaniedbał nawet skarg Kanadyjczyków i wyznaczył kommissyą, która do ich kraju wyjedzie, celem zaprowadzenia

zmian z ich dobrem zgodnych. Oto są niezaprzeczone fakta, które ministerstwu Pana Peela szacunek i przychylność ludzi rozsądnych zjednały. Dla czegóż więc whigowie żądają jego obalenia? Bo sami chcieliby mądrych tych ustaw bydź sprawcami; bo przewidują że w takim stanie rzeczy, trudno im będzie na przyszłość wodze rządu owładnąć. Jakkolwiek więc silne są usiłowania oppozycyi, ku zmuszeniu Pana Peel do wystąpienia z gabinetu, nie sądzimy, aby to uczynił; i jakikolwiek będzie wypadek toczących się teraz w izbie deputowanych angielskich rozpraw, Sir Robert Peel prędzéy izbę tę rozwiąże, aniżeli z ministerstwa ustąpi.

Kostantynopol 14 *Marca*. Roboty w arsenale nie ustają bynaymniey, a 11 wielkich statków wojennych, uzbrojono pod pozorem, że są przeznaczone do Tripolis; tymczasem bardzo wiele osób, nadają tey wyprawie wcale inne przeznaczenie. Jest to rzeczą dziwną ze strony Porty, że przygotowywa wyprawę, któreyby zaniechać powinna. Jest to nowy dowód jey nieprzezorności i ograniczonego widzenia rzeczy we wszystkiem panującego, który nareszcie doprowadzi Portę do upadku i zguby. Dlatego że Memened Ali zapłacił haracz, a tém samém uznał się hołdownikiem sultana, występuje Porta i rzuca się w obce dla siebie przedsiebiersiwa, nie troszcząc się w cale, jakie z tąd dla niéy wyniknąć mogą zawikłania. Dał wprawdzie lord Ponsonby polecenie, ażeby flota ang. odpłynęła do Malty; ale niewiemy czy ten rozkaz był bezwarunkowy i czy wykonany będzie. Marynarka angielska zostaje pod bezpośredniemi rozkazami administracyi londyńskiey, przeto nie z wielką chęcią inney władzy ulegać zwykła. Lord Rowley mógłby teraz użyć téy niezawisłości, gdyby się dowiedział, że Porta ze swoją flotą na morze Srodziemne wypłynąć zechce.

Przybyła tu deputacya z Serbii, wysłana przez xięcia Miłosza, dla zaspokojenia Porty względem ostatnich wypadków w Serbii i zawiadomienia o rzeczywistem położeniu tego kraju.

Dnia 18 *Marca*. Niespodziewana wiadomość o zgonie cesarza Franciszka I, nietylko pogrążyła w żalu tu znaydujących się Austryjaków, ale nawet wszystkich mieszkańców stolicy, bez różnicy wyznań i stanu. Jego Wysokość wysłał natychmiast officera do barona Stürmer, z wyrażeniom boleści nad zgonem 43 letniego sprzymierzeńca Porty.

W dniu 11 t. m. powstał w nocy pożar w pobliskości siedmiu wież we Wlanga, którego pastwą było 50 domów. Następnéy zaraz nocy, wybuchł pożar u Kassima paszy, spaliło się 15 sklepów.

Dnia 13 t. m. przybiła do tuteyszego portu korweta *Scout* pod dowództwem angielskiego kapitana Grey.

Doniesienia.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Dnia 17 — 21 *Kwietnia*.

Potocki Antoni hr. z Galicyi. — Münster Filip z G. — Seibert Antoni z Polski. — Jawornicki Xawery Ob. z Galicyi. — Działyński Zygmunt hr. z Kijowa. — Grutsch Franciszek z Galicyi. — Burghardt Juliusz z Pruss. — Grüner Karol z Pruss.

WYJECHALI Z KRAKOWA.

Krasiński Józef hr. do Polski. — Krasińska Emilia hr. do Pols. — Orgler Jan do Pruss — Hermanowski Wincenty do Galicyi.